

Holisztikus misszió?

Suhai György

2014.04.15

Kell-e nekünk, a Magyar Református Egyháznak a szegényekről is gondoskodnunk, vagy ez elsősorban az állam és a segítségnyújtók feladata? Nem az a mi küldetésünk, hogy hirdessük az evangéliumot az elveszetteknek és minél több lelket próbáljunk megmenteni az örök kárhozattól? Nos a válasz attól függ, hogy mit értünk "evangélium" alatt.

Feltűnt-e már neked, hogy amikor Jézus az evangéliumról beszél, akkor szinte kivétel nélkül, mint *Isten országának* evangéliumát említi? Ez első hallásra egy meglehetősen tág és kissé megfoghatatlannak tűnő fogalom. A legtöbbünk ugyanis a megtérés, bűnbocsánat, megigazulás vagy a bűn és a Sátán rabságából történő szabadulás örömhírére szokott gondolni e szó hallatán, mely kétségtelenül fontos része az evangélium üzenetének. Ám Jézus szerint ennél sokkal többről van szó. A Mk 1:14-15-ben azt olvassuk, hogy *"elment Jézus Galileába, prédikálván az Isten országának evangéliumát, és mondván: Betölt az idő, és elközelített az Istennek országa; térjete meg, és higgyetek az evangéliumban."* Az evangélium tehát Isten országa *eljövetelének*, azaz Isten igazságos, a teljes emberre és az élet minden területére kiterjedő uralma elérése érdekében az örömhíre, mely az emberré lett Jézus Krisztus személyében, *szavaiban és tetteiben* (csodáiban) vált kézzel foghatóvá számunkra.

Az evangéliumok különösen is nagy hangsúlyt fektetnek az örömhír ezen holisztikus bemutatására. Máté evangéliumában van egy több fejezeten átívelő nagy tartalmi egység (Mt 4:23-9:35), melyet Máté a következő szavakkal foglal keretbe (az ősi szövegből méginkább kitűnik a hasonlóság): *"és bejárta Jézus...tanítva azok zsinagógáiban és hirdetve az [Isten] országának evangéliumát és gyógyítva a nép között minden betegséget és minden erőtlenséget."* (4:23; 9:35). Ebben a blokkban találjuk a Hegyi beszédet (Jézus tanítását az Isten országának belső törvényszerűségeiről) és Jézus első csodasorozatát. Sokan azt gondolják, hogy Jézus csodái, azaz az emberek fizikai szükségleteiről való gondoskodása csupán messiási voltának igazolását szolgálták, de a hangsúly az ő tanításán volt, vagyis az evangélium *szavakban* történő hirdetésén. Érdekes azonban, hogy később, a kenyérszaporítások során Jézus az emberek fizikai szükségleteiről való gondoskodásba is bevonja a tanítványait: *"Adjatok nekik ti enni...megszegvén a kenyeret adá a tanítványoknak, a tanítványok pedig a sokaságnak"* (Mt 14:16, 19; 15:36) Amikor kiküldi a 12 tanítványt, ezt olvassuk: *"És előszólítván tizenkét tanítványát, hatalmat ada nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat, és gyógyítsanak minden betegséget és minden erőtelenséget... Elmentvén pedig prédikáljatok, mondván: Elközelített a mennyeknek országa. Betegeket gyógyítsatok, poklosokat tisztítsatok, halottakat támasszatok, ördögöket űzzetek."* (Mt 10:1,7-8) Azaz *"gyertek, kapcsolódjatok be ti is az én holisztikus missziómba!"*

Bevallom őszintén, hogy sokáig elkerülte a figyelmemet Jézus missziói programjának az a része, amikor a názáreti zsinagógában, az Ézsaiás 61:1-2-t idézve azt mondja, hogy Ő azért jött, hogy a *"szegényeknek"* hirdesse az evangéliumot (Lk 4:18). S ha csak ez az egy igeveres volna, ami erről beszél, könnyen elkerülhetnénk Jézus üzenetét, hiszen a Hegyi beszédben meg is mondja, hogy *"boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa"* (Mt 5:3). Ám az evangéliumok egészének fényében bizony világossá kell válnék számunkra az, hogy Jézus nem csak a lelki értelemben vett szegényekhez jött, hanem a fizikai szükséglet szenvedőkért is. Az apostoli levelek is erről tesznek bizonyosságot, sőt az evangéliumi üzenet, és az egész misszió hitelességének próbaköveként állítják be

a szegényekről való gondoskodást. Amikor Pál apostol felment Jeruzsálembe, hogy a legfőbb apostolokkal egyeztessen az általa hirdetett evangéliummal kapcsolatban, akkor az apostolok különösen is a szívére helyezték a szegényekről való gondoskodást: *"csakhogy a szegényekről megemlékezzünk; amit is én igyekeztem megcselekedni"* (Gal 2:10). Jakab azt írja: *"Mi a haszna, atyámfiai, ha valaki azt mondja, hogy hite van, cselekedetei pedig nincsenek? Avagy megtarthatja-e őt a hit? Ha pedig az atyafiak, férfiak vagy nők, mezítelenek, és szűkölködnek mindennapi eledel nélkül, És azt mondja nekik valaki tiközületek: Menjetek el békességgel, melegedjete meg és lakjatok jól; de nem adjátok meg nekik, amikre szüksége van a testnek; mi annak a haszna? Azonképpen a hit is, ha cselekedetei nincsenek, meghalt önmagában"* (Jak 2:14-17). Vagy ahogy János fogalmaz: *"Akinek pedig van miből élnie e világon, és elnézi, hogy az ő atyjafia szükségben van, és elzárja attól az ő szívet, miképen marad meg abban az Isten szeretete? Fiacskáim, ne szóval szeressünk, se nyelvvel; hanem cselekedettel és valósággal."* (1 Jn 3:17-18) Szintén Jakab ír arról, hogy mi az Isten előtt kedves istentisztelet: *"meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomorúságukban, és szeplő nélkül megtartani magunkat e világtól."* (Jak 1:27). A szegényekről, a fizikai szükségletekről való gondoskodás tehát nem egy választható opció csupán Krisztus egyháza, azaz a keresztyén gyülekezetek számára, hanem az evangélium hirdetésének egy nagyon fontos módja és velejárója. Az őskeresztyének ezt annyira komolyan vették, hogy ezt olvassuk róluk: *"szűkölködő sem volt közöttük senki"* (Csel 4:34).

Egyszer valaki megkérdezte tőlem, hogy szerintem miért kellett Izrael népének fogságba mennie. Én kapásból rávágtam, hogy a bálványimádásuk miatt, mert elfordultak Istentől és megszegették Isten szövetségét. Ha azonban egy kicsit tüzetesebben megvizsgáljuk az ide vonatkozó bibliai szakaszokat, azt fogjuk találni, hogy Isten a szegények, árvák, rászoruló és özvegyek stb. mellőzését, a velük nem törődést nevezi meg a fogság okának:

"Halljátok az úrnak beszédét, Sodoma fejedelmei, és vedd füleidbe Istenünk tanítását, Gomora népe! Mire való nékem véres áldozataitok sokasága?... Ha eljöttök, hogy színem előtt megjelenjete, ki kívánja azt tőletek, hogy pitvaraimat tapossátok? Ne hozzatok többé hazug ételáldozatot,... bűnt és ünneplést el nem szenvedhetek.... Mosódjatok, tisztuljatok meg, távoztassátok el szemeim elől cselekedeteitek gonoszságát, szűnjete meg gonoszt cselekedni; Tanuljatok jót tenni; törekedjete igazságra, vezesséte jóra az erőszakoskodót, pártoljátok az árvák és özvegyek ügyét." (Ézs 1:10-17)

"Íme, ez volt vétke Sodomának, a te öcsédnek: kevélység, eledel bősége és gondtalan békessége volt..., de a szűkölködőnek és szegénynek kezét nem fogta meg." (Ez 16:49)

Ha valaki megkérdezné tőlünk, hogy ki a szodomita, bizonyára azt válaszolnánk, hogy az, aki szexuális perverzióban éli ki alantas nemi vágyait, mint ahogy azt Szodoma és Gomorra lakói tették. Ám a fenti iegeversekben Isten azokat az *izraelitákat* nevezi szodomitáknak ("Szodoma fejedelmeinek"), akik nem törődtek a társadalom peremére szorulókkal, pedig lett volna miből gondoskodni róluk, hiszen bőségben éltek! Talán nem meglepő ezek után az sem, hogy az utolsó ítéletkor is hasonló kritériumok alapján fogja majd elválasztani Jézus a juhokat (az elkárhozókat) a kecskéktől (az üdvözülőktől):

"Mert éheztem és ennem adtatok; szomjúhoztam, és innom adtatok; jövevény voltam, és befogadtatok engem; Meztelen voltam, és megruháztatok; beteg voltam, és meglátogattatok; fogoly voltam, és eljöttetek hozzám" (Mt 25:35-36).

Úgy gondolom, mindezek fényében nem lehet kérdés, hogy feladata-e az egyháznak a szegényekről való gondoskodás az evangélium szavakban történő hirdetése mellett.

Miért jött Jézus?

Suhai György

2014.04.15.

Ha a Szentírás ennyire egybehangzóan beszél az evangélium szavakban és tettekben történő hirdetésének fontosságáról, akkor egyáltalán hogyan merülhet fel bárkiben is az a kérdés, hogy kell-e nekünk a szegényekről gondoskodnunk? Nos úgy gondolom, hogy ennek oka a test és lélek egymáshoz való viszonyáról alkotott helytelen elképzelés.

Nagyon fontos megértenünk azt, hogy Isten az embert a maga *testi-lelki* egységében szemléli. Mi hajlamosak vagyunk elkülöníteni egymástól az embernek ezen két "alkotórészét". Akarva, akaratlanul sokszor azt az üzenetet közvetítjük szavainkkal, tetteinkkel ill. a testünkhöz és a teremtett világhoz való viszonyulásunkkal, hogy végső soron a lélek (és az ún. lelki dolgok) az, ami számít, a test (az anyagi világ) értéktelen, sőt egy alapvetően rossz dolog, hiszen egy helyen azt olvassuk, hogy "a test a lélek ellen tusakodik" (Gal 5:17) vagy hogy a "lélek az, ami megelevenít, a test nem használ semmit" (Jn 6:63). Arról nem is beszélve, hogy a testünk egy nap úgyis elporlad, a lelkünk ellenben örökké fog élni.

Jó ha tudjuk azonban, hogy az ember két alkotórészének ilyen módon történő szétválasztása, a lelki dimenzió testi dimenzióval történő szembeállítását nem a Bibliából származik, hanem Plátón tanításában gyökerezik. Ez a jól ismert görög filozófus mindmáig nagy hatást gyakorol a nyugati, főként pietista keresztyén gondolkodásra. Plátón az indiai brahmanizmus befolyásának engedve fogalmazta meg azt az alaptételét, hogy a test a lélek "börtöne", melyből az következik, hogy az emberi élet célja, hogy a lelkünk minél előbb kiszabaduljon ebből a börtönből. Mindezt keresztyén köntösbe öltöztetve valahogy úgy szokták megfogalmazni, hogy az a lényeg, hogy lelkeket mentünk és hogy a mi lelkünk is a mennybe kerüljön.

Nem szabad azonban megfeledkeznünk arról, hogy Isten egy *anyagi* világot teremtett, benne a *hús-testtel* bíró emberrel. A teremtési beszámoló végén pedig ezt olvassuk: "és látta Isten, hogy minden amit teremtett, ímé igen jó" (1 Móz 1:31). Csak zárójelben jegyzem meg, hogy sokan gondolnak úgy a mennyre is, mint végső "lakhelyünkre", ahol valamilyen test nélküli létformában létezünk tovább. A Biblia azonban egyértelműen arról tanít, hogy egy új ég és új föld lesz a mi végső otthonunk (Ézs 65:17; 2 Pét 3:13; Jel 21:1), ahol megdicsőült, halhatatlan, romolhatatlan *testben* fogunk élni és Krisztussal együtt uralkodni örökkön örökké (1 Kor 15:42-44,53-54). Az újjáteremtett világ nem abban fog különbözni a mostanitól, hogy nem anyagi összetételű lesz, hanem, hogy *nem lesz benne bűn, pusztulás, elmúlás, halál* (Rm 8:21; 2 Pét 3:13; Jel 21:27)! Isten tehát nem csak az elveszett ember lelkét akarja megmenteni, helyreállítani, hanem az egész embert, sőt az egész teremtett világot, mely jelenleg a "*rothadandóság rabságában*" szenved, velünk együtt (Csel 3:21; Rm 8:21-22)!

Ahhoz tehát, hogy megértsük, hogy pontosan miért is jött Jézus és hogy miben áll Isten országának evangéliuma, feltétlenül tisztáznunk kell azt, hogy miben áll az ember elveszett volta. Isten az embert a vele való személyes kapcsolatra teremtette és azzal a feladattal bízta meg, hogy Istent dicsőítse általa, hogy mint Isten képmása, azaz Isten uralmának és rendjének földi képviselője¹ az uralma alá hajtja, megőrzi és gondozza a teremtett világot (1 Móz 1:26; 1 Móz 2:15). Az első

---

¹ Az ókori kelet népeinek gondolkodásában valamely istenség (faragott, öntött vagy festett) képmása az istenség *királyi uralmának* szimbolikus reprezentációja volt. Ennek kifejtését lásd bővebben J. Richard Middleton, *The Liberating Image* (Grand Rapids, MI : Brazos Press, c2005) című könyvében.

emberpár, Ádám és Éva tökéletes harmóniában voltak Istennel, egymással, önmagukkal és a teremtett világgal. Ezt a kezdeti állapotot nevezi a Biblia *salom*-nak, ami a szó szoros értelmében békességet jelent, de amit talán helyesebb, ha úgy fordítunk, hogy testi-lelki egészség, teljesség. Amikor az ember fellázadt Teremtője ellen, kiesett ebből a *salom*-ból, hiszen megszakadt a kapcsolata Istennel, a *salom* Forrásával. Ez pedig kihatott az önmagához, embertársához és a teremtett világhoz való viszonyára is. Isten eredetileg jónak teremtett világába beszabadult a Sátán, bűn, halál és pusztulás.

Isten azonban, az Ő kegyelménél fogva úgy döntött, hogy nem hagyja magára ellene lázadó teremtményét, sem a bűntől megromlott teremtett világot és ezért rögtön a bűneset után hadat üzent a Sátánnak. Megmondta neki, hogy egy nap el fog jönni az Asszony Magva, aki a Kígyó fejére tapos (1 Móz 3:15) és ezzel véget vet majd a Sátán földi uralmának, helyreállítja Isten (ember által gyakorolt) uralmát a föld felett, azaz elhozza Isten országát erre a földre. Ez végeztetett el a kereszten. Ez az evangélium! Isten országa Jézus Krisztus eljövételével, kereszthalálával és feltámadásával betört a mi földi dimenziókba, a Sátán legyőzött, az Asszony Magva a Kígyó fejére taposott. Krisztusnak ezt a Sátán felett aratott kozmikus győzelmét hirdetik az olyan Igék, mint a Zsid 2:14 vagy a Kol 2:15:

"Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, Ő [Jézus] is hasonlatosképen részese lett azoknak [azaz Jézus is emberi testet öltött magára], hogy a halál által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt." (Zsid 2:14)

"[Isten] lefegyverezvén a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, őket bátran mutogatta, diadalt vévén rajtuk abban [értsd: Krisztus keresztségében]." (Kol 2:15)

Ezért kezdi Jézus azzal a missziói parancsot, hogy Neki adatott minden hatalom mennyen *"és a földön"* (Mt 28:19)! Jézus visszaszerezte mindazt, amit őszüleink elveszítettek. A Jézus Krisztusba vetett hit által mi is osztozunk ebben a győzelemben. Ezért írhatja Pál azt a rómabelieknek, hogy *"A békességnek Istene megrontja a sátánt a ti lábaitok alatt hamar"* (Rm 16:20).

Úgy gondolom, mindebből egyértelműen kiderül, hogy itt sokkal többről van szó, mint csupán a lelkünk üdvösségéről. Istennek nem csak a lelkünk megmentésére van gondja. Jézus teljeskörű, az egész emberre és az egész teremtett világra kiható gyógyulást és megbékélést hozott. Isten úgy látta jónak, hogy *"Őáltala békéltessen meg mindent Magával, békességet szerezvén az Ő keresztségének vére által; Őáltala mindent, ami csak van, akár a földön, akár a mennyekben"* (Kol 1:20), vö. Ef 1:10.

Igen, az evangélium legfontosabb üzenete az Istennel való kapcsolat helyreállása, az Istennel való megbékélés (2 Kor 5:20). De ebből kell, hogy fakadjon az önmagunkkal, egymással és a teremtett világgal való kapcsolatunk helyreállása is. Az egyház missziója tehát, az evangélium természetéből adódóan, holisztikus kell, hogy legyen, melynek célja az imént felsorolt *négyféle kapcsolat helyreállítása, hogy így az emberek, mint Isten Krisztusban helyreállított képmásai, betölthessék Istentől rendelt küldetésüket azáltal, hogy hűséges sáfáraivá váljanak a teremtett világ erőforrásainak és a saját kezük munkájával gondoskodnak magukról és családjukról, Isten dicsőségére.*²

Suhai György

---

² Steve Corbett and Brian Fikkert, *When Helping Hurts* (Chicago, IL: Moody Publishers, 2012), 74.